

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาทักษะการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

The Development of Blended Learning Model to Enhance Learning Achievement in
Learning Skills Students in Junior High School under the Office of the Non-Formal and
Informal Education of Panare district, Pattani

นาริยะ เจะโน๊ะ* และวิชัย นภาพงศ์

Nareeya Chenoh* and Wichai Napapongs

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

Faculty of Education, Prince of Songkla University, Muang, Pattani 94000, Thailand

*Corresponding author, e-mail: naree.cn378@gmail.com

(Received: Jun 30, 2021; Revised: Sep 13, 2021; Accepted: Sep 14, 2021)

บทคัดย่อ

ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์เพราะเวลาเรียนของผู้เรียนและผู้สอนไม่ตรงกัน ควรมีรูปแบบการสอนที่เหมาะสม จึงได้มีการวิจัยกึ่งทดลองที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยวิธีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานและศึกษาผลการใช้ วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานหลังการพัฒนา วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ด้วยสถิติการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและT-test ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ได้พัฒนาขึ้นคือการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 และการสอนแบบปกติร้อยละ 20 พบว่ามีประสิทธิภาพ 81.17/81.78 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนผลปรากฏว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.75) ผลดังกล่าวอธิบายได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำข้อดีของการเรียนในห้องเรียนปกติและการเรียนแบบออนไลน์เข้าไว้ด้วยกันสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ไม่จำกัดเรื่องเวลา สถานที่ มีความยืดหยุ่นในการเรียน ทบทวนบทเรียนได้ จึงสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานไปใช้ในการจัดทำเนื้อหา รายวิชาอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The difference in achievements' learners are caused by the learning time of the learners and the instructors that don't not match with their learning styles. Thus, it should be an appropriate teaching style such a quasi-experimental research. The purposes of this study is to develop the blended learning model to enhance learning achievement in learning skills with efficiency of 80/80. The method of development blended learning model and studying the results of its use. The analysis of the efficiency of the blended learning model after development increased, comparing to the learning achievement of students between pretest and posttest based on the blended learning model from a sample of 30 people. The collected data were analyzed using a means, a standard deviation and the t-Test Independent. The expected results from this study are: 1) the development of blended learning model to enhance learning achievement in learning skills accounted for 80 percent of online learning and 20

percent of conventional teaching method, the efficiency of 81.17/81.78, to compare the students' between pretest and posttest who were instructed through the blended learning model to enhance learning achievement in learning skills showed that the posttest was significantly higher than pretest at the .01 level significantly, and 3) the student attitude toward the lesson indicated that the students were satisfied with the blended learning model at high level. ($\bar{X}$ = 4.30 S.D. = 0.75). The results explain that the researcher created blended learning model combining with the advantages of traditional classroom learning and online learning, enabling independent self-learning of learners according to the restrictions of time, place, and flexibility in studying. They can review lessons. Therefore, the blended learning model can be used to create other course contents to enhance learners' to have higher learning achievements.

Keywords: Blended learning model, Learning skills subject, Learning achievement

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มุ่งเน้นที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ที่ยึดหลักการที่ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาโดยที่สถานศึกษาและหน่วยงานต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้คิดเป็นให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ (Ministry of Education, 2002) สอดคล้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชนในทุกช่วงวัยเพื่อนำไปพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้า

ปัจจุบันที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีไปพร้อมกันทำให้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้งานทางการศึกษาเป็นการบูรณาการอย่างซับซ้อนที่รวมถึงบุคคลเทคนิควิธีการแนวคิดวัสดุอุปกรณ์และองค์การ (Napapongs, 2009) และเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก (Malithong, 2000) การเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การเรียนรู้เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลมีระบบแบบแผนสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบช่วยให้คาดการณ์วางแผนและตัดสินใจและแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าวในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาดังกล่าวค่อนข้างต่ำและมีความแตกต่างกันมากระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงปานกลางและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพราะขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีความเป็นรูปธรรมประกอบกับผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่สามารถรับรู้การถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนเพราะปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนไม่สอดคล้องกับเวลาของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้อย่างกล่าวจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียนกล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอนจากการเป็นผู้บอกเล่าบรรยายสาธิตเป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นบทบาทของนักเรียนตั้งแต่เริ่มคือร่วมวางแผนการเรียนการวัดผลประเมินผลปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับความนิยมทั่วโลกคือการเรียนผ่านระบบออนไลน์อินเทอร์เน็ต

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์สามารถนำมาแก้ปัญหาเวลาเรียนของผู้เรียนและผู้สอนไม่ตรงกันจึงนำแนวคิดของการเรียนแบบผสมผสานเพื่อลดปัญหาดังกล่าวสมาคมสโตน Allen & Seaman (2005 as cited in Inkaew & Napapongs, 2015) ให้คำจำกัดความของการเรียนแบบผสมผสานว่ามีสัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอออนไลน์ระหว่างร้อยละ 30 ต่อยี่สิบ 79 คำอธิบายของการเรียนแบบผสมผสาน คือการเรียนที่ผสมการเรียนออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนโดยที่เนื้อหาส่วนใหญ่ส่งผ่านระบบออนไลน์ใช้การอภิปรายออนไลน์และมีการพบปะกันในชั้นเรียนบ้างและมีส่วนที่น่าสนใจว่าการ

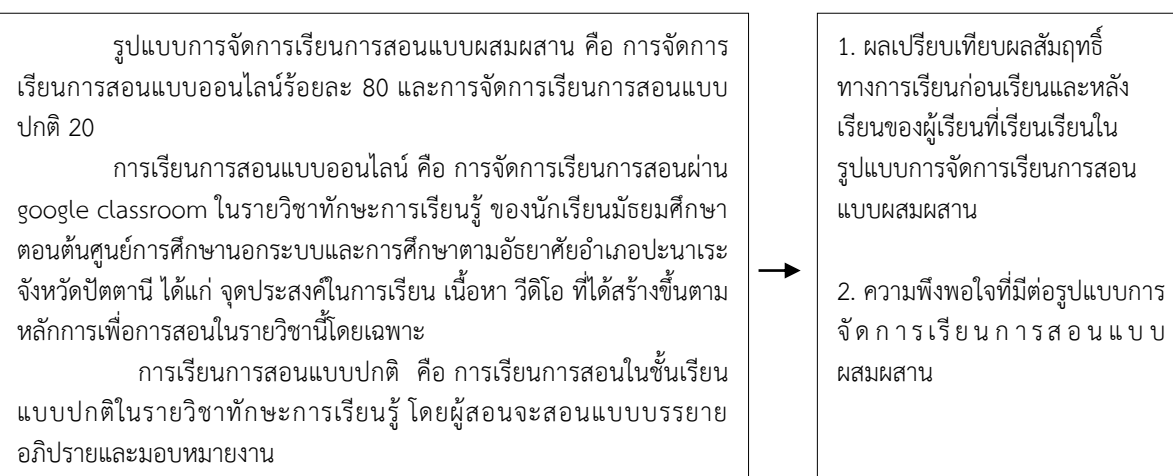
อภิปรายออนไลน์ถือเป็นการส่งผ่านเนื้อหาออนไลน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Yakoh, 2011) ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาตามแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ 83.33/82.40 2) นักเรียนที่เรียนโดยบทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาตามแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Paichamnann, 2012) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สามารถนำมาแก้ปัญหาเวลาเรียนของผู้เรียนและผู้สอนไม่ตรงกันและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาทักษะการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำและมีความแตกต่างกันมากระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงปานกลางเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาเพราะขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีความเป็นรูปธรรมประกอบกับผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่สามารถรับรู้การถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนเพราะปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนไม่สอดคล้องกับเวลาของผู้เรียนและด้วยคุณลักษณะที่ดีของบทเรียนออนไลน์ และการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นการศึกษาผลจากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมและก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าในยุคของโลกที่ไร้พรมแดนจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นฐานทางด้านการเรียนรู้และขยายสังคมแห่งการเรียนรู้ให้กว้างไกลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 743 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 72 คน โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติคือระดับผลการเรียน สูง กลาง อ่อน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานจำนวน 42 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานจำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานวิชาทักษะ การเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2.2 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (One-group pretest – posttest design) การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการ เรียนรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี มีต่อการเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. สถิติในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้การคำนวณตามเกณฑ์ E1/ E2

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนใช้สถิติทดสอบค่า t-test

4.3 หาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเนื้อหาและรวบรวมข้อมูลต่างๆจากเอกสาร หนังสือ เว็บไซต์รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ

ผสมผสาน

1.3 ศึกษาเนื้อหาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหาและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดเนื้อหา รายวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเองให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 สร้างแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

1.6 สร้างแบบประเมินคุณภาพเนื้อหา

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้และเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินคุณภาพเนื้อหา เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

1.8 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้และเนื้อหาที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

1.9 สร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

1.10 นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเองและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.11 สร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

1.12 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก รวบรวมข้อสอบและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบระหว่าง .60-1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านการประเมินไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนรายวิชาทักษะการเรียนรู้เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแล้วจึงคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพและนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยวิธีของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .89

1.13 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่าแบบประเมินความพึงพอใจมีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

1.14 สร้างสื่อวีดิทัศน์ รายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเองและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.15 สร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อ

1.16 นำสื่อวีดิทัศน์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพสื่อ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

1.17 นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพ

1.18 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์

1.19 หลังจากปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80ตามลำดับขั้นดังนี้

1.19.1 การทดลองครั้งที่ 1 ทดลองใช้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง เป็นการทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องในด้านต่างๆโดยผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่สร้างเสร็จแล้วให้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนในรายวิชาทักษะการเรียนรู้ จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยทำการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงข้อบกพร่องต่างๆจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

1.19.2 การทดลองครั้งที่ 2 ทดลองใช้แบบกลุ่มเล็ก เป็นการทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนในรายวิชาทักษะการเรียนรู้จำนวน 9 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.19.3 การทดลองครั้งที่ 3 ทดลองใช้แบบภาคสนาม เป็นการทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนในรายวิชาทักษะการเรียนรู้ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.20 ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองตามผลที่ได้จากการทดลองครั้งที่ 3 เพื่อเตรียมความพร้อมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในการนำไปใช้

1.21 ตรวจสอบความเรียบร้อยของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อใช้ในกระบวนการวิจัยต่อไป

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียน (Pretest)
2. การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
3. ทดสอบความรู้หลังเรียน (Posttest)
4. ประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสาน
5. เก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการทดลอง
6. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 และการจัดการเรียนการสอนแบบปกติร้อยละ 20 โดยคาบแรกและคาบสุดท้ายเป็นการเรียนการสอนแบบปกติผู้สอนจะสอนแบบบรรยาย อภิปรายและมอบหมายงานคาบที่ 2-5 เป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ระบบ Google classroom

ตารางที่ 1 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเองแบบภาคสนาม

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
แบบทดสอบระหว่างเรียน(E1)	30	20	16.23	81.17
แบบทดสอบหลังเรียน (E2)	30	30	24.53	81.78

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพของของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการทดลองภาคสนามพบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนเท่ากับ 81.17 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้ทำแบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 81.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ ไม่ต่ำกว่า 80/80

2. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

2.1 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ (N=จำนวนนักเรียน 30 คน)

คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.
- คะแนนก่อนเรียน	19.83	5.31	-4.85	.000
- คะแนนหลังเรียน	24.53	2.98		

จากตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 24.53 S.D. = 2.98) สูงกว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 19.83 S.D.=5.31) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30 S.D. = 0.75) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ประเด็น คือ การนำเข้าสูบทเรียนมีความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.50 S.D. = 0.50) และท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในระดับใดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.50 S.D. = 0.50)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/81.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกาหาประสิทธิภาพของสื่อจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและจากคะแนนการสอบหลังการทดลอง (Napapongs, 2009) ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยการนำข้อดีของการจัดการเรียนการสอน

แบบปกติในชั้นเรียนกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีกระบวนการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและมีวิธีการที่เหมาะสมศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการจัดทำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับการเรียนออนไลน์และประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยยึดทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ Jarvis (1983 as cited in Wattanawong, 2004) ได้จำแนกวิธีการสอนผู้ใหญ่ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางและวิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคลและการสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนเอง (Constructivist) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำและสร้างความรู้ ซึ่งครูจะเป็นเพียงผู้ช่วยและอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้ โดยหาแหล่งทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การประเมินควรใช้วิธีการหลากหลายซึ่งอาจเป็นการประเมินจากครู เพื่อน รวมทั้งการประเมินตนเองด้วยเพื่อให้สามารถวัดความก้าวหน้าของการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tinnangwatana (2012) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีคุณภาพทางด้านเนื้อหาและเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดี 2) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องอาหารและสารอาหาร จากการทดลองกับกลุ่มพัฒนาเพื่อหาประสิทธิภาพพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 84.55/85.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน จะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ ต่อไปนี้ที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์ของการเรียนแบบ Blended learning (Carman, 2005) ได้แก่ 1) เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live events) เป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เรียกว่า “การเรียนแบบประสานเวลา (Synchronous)” จากเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน 2) การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online content) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (Self-paced learning) 3) การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ 4) การวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าวต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (Self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) 5) วัสดุประกอบการอ้างอิง (Reference materials) การเรียนหรือการสร้างงานในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นต้องมีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น จากผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/81.78 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yakoh (2011) ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพ 83.33/82.40 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนในรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 24.53$, S.D. = 2.98) สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ($\bar{X} = 19.83$, S.D. = 5.31) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำข้อดีของการเรียนในห้องเรียนปกติและการเรียนแบบออนไลน์เข้าไว้ด้วยกันมีการใช้สื่อ กิจกรรมการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนหลายรูปแบบ มีทั้งการเรียนแบบออนไลน์ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ไม่จำกัดเรื่องเวลา สถานที่ นักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนได้ สื่อการสอนมีความน่าสนใจและยังมีการเรียนในชั้นเรียนปกติแบบเผชิญหน้า ซึ่งหากนักเรียนเรียนแบบออนไลน์ด้วยตนเองแล้วยังมีข้อสงสัยเพิ่มเติมสามารถเข้าชั้นเรียนเพื่อสรุป ชักถามได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paichamnan (2012) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Inkaew & Napapongs (2015) ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รายวิชาเทคโนโลยีทางภาพถ่ายในการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยีทางภาพถ่ายในการศึกษา ด้วยการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.75) เพราะผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาที่มีความยืดหยุ่นในการเรียน โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ประเด็น คือ การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.50) และท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนแบบผสมผสานในระดับใดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.50) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khlaisri (2017) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$ S.D. = 0.78)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี สามารถสรุปผลการวิจัย คือ ระยะที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นคือการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 และการจัดการเรียนการสอนแบบปกติร้อยละ 20 พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.17/81.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และระยะที่ 2 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานของนักเรียนพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จึงสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานไปใช้ในการจัดทำเนื้อหาวิชาอื่นๆเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมประเมินนักเรียนของแต่ละครั้ง ควรมีการประเมินที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ

2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Allen, E., Seaman, J., & Garrett, R. (2007). *Blending in the extent and promise of blended education in the United States* [Online]. Retrieved May 2, 2017, from: <https://eric.ed.gov/?id=ED529930>.
- Churngchow, C. (2007). *Educational research methodology*. Pattani: Prince of Songkla University Pattani campus, Muang Pattani. (in Thai)

- Inkaew, C. & Napapongs, W. (2015). Effects of blended learning in photographic technology for educational communication for undergraduate students, faculty of education, Prince of Songkla University. *Journal of Prince of Songkla University*, 27(2), 29-36. (in Thai)
- Carman, M. J., (2005). *Blended learning design: five key ingredients*. [Online]. Retrieved May 1, 2017, from: https://www.it.iitb.ac.in/~s1000brains/rswork/dokuwiki/media/5_ingredientsofblended_learning_design.pdf
- Khammanee, T. (2016). *Science of teaching: knowledge for effective learning process*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Khlaisri, P. (2016). *Development of Instructional model using blended learning and metacognition for faculty of education students in Rajabhat University in the Northeastern*. Degree of doctor. Education science. Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Malithong, K. (2005). *Technology and innovation*. Bangkok: Arun. (in Thai)
- Ministry of Education. (2002). *National education Act B.E. 2542 and amended (Version 2) B.E. 2545*. Bangkok: Khurusapha Printing. (in Thai)
- Oliver, M., & Trigwell, K., (2005). *Can 'blended learning' be redeemed*. University of Oxford, United Kingdom. [Online]. Retrieved May 2, 2017, from: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.2304/elea.2005.2.1.17>.
- Paichamnan, A. (2012). *A development of blended learning model in educational technology and innovation for graduate diploma teaching profession students in Yala Islamic University*. Master' Thesis. Prince of Songkla University. (in Thai)
- Tinnangwatana, C. (2012). *The effect of blended learning lesson plans in foods and nutrient title on science for Mathayomsuksa II Mathayomwatsing school*. Master' Thesis. Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Wattanawong, S. (2004). *Psychology for training adult*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Napapongs, W. (2009). *Research in technology and educational innovation*. Pattani: Pattani Karnchang Printing. (in Thai)
- Yakoh, S. (2011). *Effects of blended learning developed based on cooperative learning approach on mathematics achievement of Mathayomsuksa 5 Students in Yala Province*. Master' Thesis. Prince of Songkla University. (in Thai)